

Lausunto ympäristövaikutusten tarveharkinnasta ELY-keskukselle / Hycamite TCD Technologies Oy

Rakennus- ja ympäristölautakunta 19.11.2025
725/11.00.03/2024

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki, lupatarkastaja Tiia Sillanpää

Asia

Hycamite TCD Technologies Oy on jättänyt Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle harkintapyynnön YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta asiaan liittyen. Lausunto tulee antaa 19.11.2025 mennessä. YVA-tarveharkinta on oheismateriaalissa A.

Oheismateriaali A

Tarveharkinta

Tausta

Rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunut 6.11.2024 § 151 Hycamiten koetoimintalaitoksen yva-tarveharkinnasta. ELY-keskus antoi asiasta päätöksen 29.11.2024, jossa ratkaisullaan totesi, että hanke ei tarvitse yva-menettelyä.

Käsittelyssä oleva asia

Nyt käsittelyssä olevassa YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavana hankkeena on koeluonteisen toiminnan jälkeinen koetoimintakäyttöön jäävä laitos sekä vielä rakentamaton grafiittidemolaitos. Koetoimintalaitoksella metaani hajotetaan vedyksi ja kiinteäksi hiileksi. Osa hiilestä jatkojalostetaan grafiitiksi erillisessä grafiittidemolaitoksessa. Hanke sijoittuu Kokkolan suurteollisuusalueelle (KIP). Sijainti on esitetty tarveharkinnan sivulla 8. Asia ratkaistaan lain ympäristövaikutusten arvioinnista (242/2017) 3 §:n 1mom. ja 2mom. perusteella (jäljempänä YVA-laki)

YVA-laki 3 §, Lain soveltamisala ja arviointimenettelyn soveltaminen

Tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen

hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2. (18.6.2021/556)

YVA-lain liite 1: Hankeluettelo

6) kemianteollisuus:

c) kemianteollisuuden integroidut tuotantolaitokset, joissa valmistetaan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla ja joissa tuotetaan

- orgaanisia kemikaaleja,*
- epäorgaanisia kemikaaleja,*
- fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisia (yksi- tai moniravinteisia) lannoitteita,*
- kasvinsuojeluaineita tai biosideja,*
- farmaseuttisia tuotteita kemiallisilla tai biologisilla menetelmillä tai*
- räjähdysaineita;*

Ehdotus lausunnoksi:

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että nyt käsittelyssä oleva kokonaisuus sisältäen koetoimintalaitos ja grafiittidemolaitos, on kyseessä YVA-lain liitteen 1 hankeluottelon kohdan 6c) mukainen kemianteollisuuden integroitu laitos. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että rakennettava grafiittidemolaitos ei ole pieni laitos, mutta katsoo, että toiminnan luonne huomioiden teollisen mittakaavan määritelmä ei täyty, eikä hanke edellytä YVA-menettelyä YVA lain 3 §:n 1mom. perusteella.

Perustelu

Hallituksen esityksessä HE 102/2018 vp on todettu: YVA-direktiivin määritelmän mukaisesti integroidulla tuotantolaitoksella tarkoitetaan laitosta, jossa on useita yksiköjä yhdessä toiminnallisesti toisiinsa liitettyinä Teollisen mittakaavan määrittelyn osalta YVA-direktiivin tulkintaohje viittaa teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2010/75/EU, jäljempänä teollisuuspäästädirektiivi) ohjeistukseen teollisen mittakaavan tulkinnassa, jonka mukaisia tulkintoja voitaneen hyödyntää näin ollen myös YVA-direktiivin mukaista teollista mittakaavaa tulkittaessa. Euroopan komission teollisuuspäästädirektiivin tulkintaa koskevan ohjeistuksen mukaan teollisen mittakaavan määrittelyssä tulee ottaa huomioon useita näkökohtia, muun muassa tuotteen luonne, tuotannossa käytetyn laitoksen tai laitteiden teollinen luonne, tuotannon määrä sekä kaupallinen tarkoitus. Ohjeistuksessa todetaan, että tuotanto kaupallisiin tarkoituksiin on vahva osoitus mittakaavan teollisesta tasosta, mutta se ei riitä ainoaksi kriteeriksi.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että vesien johtaminen merialueelle ei saa heikentää Kokkolan edustan vesimuodostumien ekologista tai kemiallista tilaa eikä estää vesien -tai merenhoidon tavoitteiden saavuttamista. Vesien- ja merenhoidon tavoitteena on vesien hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Hycamiten metallipäästöt ovat vähäiset. Sulfaattikuormituksen kasvu on arvioitu tarveharkinnassa vähäiseksi (3 %:n nousu tarkkailupisteellä E). Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että YVA-tarveharkinnassa on tarkasteltu melko suppeasti Hycamiten jäähdytysvesien aiheuttamaa lämpökuorman kasvua. Sen olisi voinut esittää tarkemmin perusteltuna, myös karttatarkasteluin tai suppeana mallinnuksena. Tarveharkinnasta olisi hyvä selvittää tarkemmin lämpötilan vaihtelut sekä alus- ja päällysvedessä purkuputken läheisyydessä sekä esitetyllä noin 20 ha vaikutusalueella (kuvattu nousevan enimmillään 0,1 astetta). Hycamiten vesien osuus (4 %) kip-eteläisen altailla on kuitenkin hyvin pieni osuus kip-eteläisen altaiden vesistä. Mikäli muut toistaiseksi toteutumattomat hankkeet toteutuvat, joissa vesiä puretaan kip-eteläisen altaiden kautta, pienenee Hycamiten osuus entisestään, mutta samalla altaiden kautta mereen johdettava kokonaislämpökuorma (kaikki laitokset) kuitenkin todennäköisesti kasvaa, riippuen kip-eteläisen altaille johdettavien vesien lämpötilasta ja määrästä.

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että laitoksen kokonaisenergian kulutus on suuri, mutta hankkeen ilmapäästöjen vaikutukset ilmastoon ovat vähäisiä hiukkaspäästöjen, CO₂-päästöjen ja NO_x-päästöjen osalta, eivätkä aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Lopputulema

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Hycamiten hankkeesta, huomioiden mm. sijainti, vaikutusten luonne ja yhteisvaikutukset, ei aiheudu todennäköisesti laadultaan tai laajuudeltaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hanke ei siten tarvitse YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 2 mom. perusteella.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. esittää edellä ehdotetun lausunnon ELY-keskukselle
2. pykälä tarkastetaan kokouksessa

Päätös